

ΒΗΜΑ *g*azino

ΑΠΟ ΤΟΥΣ
ΜΑΣΤΡΟΓΙΑΝΙ
ΚΑΙ ΚΑΡΝΤΙΝΑΛΕ
ΣΤΟ TOP MODEL
ΒΙΤΟΡΙΑ ΤΣΕΡΕΤΙ

Η ΙΤΑΛΙΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΜΕ ΑΓΑΠΗΣΕΙ

ΚΟΣΜΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΣΜΟΙ ΣΕ... ΣΥΝΕΧΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ
ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΟΣΤΕΑ, ΚΟΚΚΩΝΗ, ΜΠΑΛΟΥΚΟΣ, THE WEEKND
ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ ΤΑΞΙΔΙΑ ΣΤΗ ΦΑΝΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ



FORZA CINEMA ITALIANO!



● Κάμερα από τα θρυλικά κινηματογραφικά στούντιο της Cinecittà.

Μια νοσταλγική αναδρομή στην πλούσια κινηματογραφική ιστορία της δοκιμαζόμενης γείτονας, που «γέννησε» εμβληματικούς σκηνοθέτες και αξέχαστους πρωταγωνιστές.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΓΙΑΝΝΗ ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗ

Η τελευταία ντίβα του κινηματογράφου της γειτονικής χώρας, που αυτή την εποχή πλήττεται από τη μεγαλύτερη τραγωδία της σύγχρονης ιστορίας της, είναι η Μόνικα Μπελούτσι. Ξεφεύγοντας από τα σύνορα της πατρίδας της, η χυμώδης μελαχρινή σεξοβόμβα από την Τσιτά ντι Καστέλο της Ούμπρια κατάφερε να διαπρέψει στο παγκόσμιο κινηματογραφικό στερώμα και να γίνει η star δεκάδων ταινιών πρώτης γραμμής. Είχε παίξει σε αρκετά φιλμ (άγνωστα πέραν της γενέτειράς της), μέχρι που στις αρχές της δεκαετίας του 1990 ένα ρολάκι στον «Δράκουλα» του (ιταλικής καταγωγής) Φράνσις Φορντ Κόπολα ήταν αρκετό ώστε η Μπελούτσι να χτίσει μια καριέρα βασισμένη σε πολύ γερά θεμέλια, αλλά και σε προκλητικές καλλιτεχνικές επιλογές, όπως ο ρόλος της εγκύου που βιάζεται σε μια υπόγεια διάβαση του Παρισιού σε εκείνον τον αριστοτεχνικά κατασκευασμένο εφιάλη του Γκασπάρ Νοέ με τίτλο «Μη αναστρέψιμος» (2002). Η Μπελούτσι υπήρξε το κορυφαίο σύμβολο του σεξ στην Ιταλία στις δεκαετίες του 1990, του 2000 (κυρίως), όπως και του 2010. Ήταν όμως και μια από τις εξαιρέσεις, αφού σε εκείνες ακριβώς τις δεκαετίες, όπως και του 1980, η Ιταλία είχε σταματήσει πια να «γεννάει» star με διεθνή ακτινοβολία όπως συνέβαινε τα παλαιό-

τερα χρόνια. Εξαιρέσεις; Σαφώς. Ο ηθοποιός και σκηνοθέτης Νάνι Μορέτι και οι art house ταινίες του («Αγαπημένο ημερολόγιο», «Μπιάνκα», «Έχουμε Πάπα») μας θύμιζαν ότι το ιταλικό σινεμά εξακολουθεί να υπάρχει. Με τις λαοφιλείς κωμωδίες του, ο Ρομπέρτο Μπενίτι, ο οποίος μάλιστα είναι ο πρώτος ιταλός ηθοποιός που κέρδισε το Οσκαρ α' ανδρικού ρόλου για το «Η ζωή είναι ωραία» (1997), αγαπήθηκε παγκοσμίως. Και ο Τόνι Σερβίλο, αυτός ο πολύτιμος, σπουδαίος ηθοποιός, είναι σήμερα ένας από τους πιο γνωστούς ιταλούς καλλιτέχνες στον κόσμο χάρη σε ταινίες όπως «Η τέλεια ομορφιά» (2013) του Πάολο Σορεντίνιο (Οσκαρ ξενόγλωσσας ταινίας) και «Ζήτω η ελευθερία» (2013) του Ρομπέρτο Αντό, που αγαπήθηκαν και στην Ελλάδα.

Βαμπ, φασισμός, νεορεαλισμός

Στην Ιταλία τα θεμέλια της κινηματογραφικής βιομηχανίας άρχισαν να μπαίνουν το 1903 και, όπως ήταν φυσικό, πολύ σύντομα το σινεμά, ένα φρέσκο είδος μαζικού θεάματος, δημιούργησε νέα είδωλα. Ομοιες και ταυτόχρονα πολύ διαφορετικές από τις γνωστότερες «βαμπ» του αμερικανικού βωβού (Θέντα Μπάρα, Κλάρα Μπούου, Γκλόρια Σουάνσον), οι αντίστοιχες ιταλίδες ντίβες, ηθοποιοί όπως η Φραντσέσκα Μπερτίνι, η Λίντα Μπορέλι και η Πίνα Μενικέλι, πρωταγωνίστησαν σε ερω-

τικά μελοδράματα με κινητήριο άξονα την αποπλάνηση, τον γάμο, την προδοσία, την εγκατάλειψη.

Ακούγεται κάπως λυπηρό, όμως η αλήθεια είναι ότι οι μηχανισμοί της κινηματογραφικής βιομηχανίας στην Ιταλία άρχισαν να κινητοποιούνται την περίοδο που η χώρα βρισκόταν υπό φασιστικό καθεστώς (από το 1922 έως το 1943) με επικεφαλής τον Μπενίτο Μουσολίνι. Τότε θεσπίστηκε η Γενική Διεύθυνση Κινηματογράφου (1934), τότε ιδρύθηκε η Σχολή Centro Sperimentale di Cinematografia (1935) και, το βασικότερο, τότε δημιουργήθηκε το συγκρότημα πολλών στούντιο έξω από τη Ρώμη, η περίφημη Τσινετσιτά. Ολα αυτά άρχισαν να αλλάζουν αμέσως μετά τη λήξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Στην Ιταλία αρχίζει να φουντώνει το κίνημα του νεορεαλισμού, που ήρθε σε ρήξη με τα εγχώρια μεγάλα στούντιο παραγωγής και την Τσινετσιτά. Ένα ρεύμα ταινιών που εστίαζε στη γήινη εικόνα των πραγμάτων καταγράφοντας με ουσία την εικόνα της μεταπολεμικής, τσακισμένης Ιταλίας. Αν και η «Ρώμη, ανοχύρωτη πόλη» (1945) του Ρομπέρτο Ροσελίνι προηγήθηκε του «Κλέφτη ποδηλάτων» (1948) του Βιτόριο Ντε Σίκα, η τελευταία παραμένει η «βασίλισσα» του κύματος (την ίδια χρονιά προβλήθηκε και η ταινία «Η γη τρέμει» του Λουκίνο Βισκόντι). Η συγκλονιστική εικόνα της Ρώμης των ερειπίων και της μαύρης αγο-



● Η Σοφία Λόρεν στην
πρεμιέρα της ταινίας
του Ντίνο Ρίτσι «Ψωμί,
έρωτας και...» το 1956
στο Παρίσι.

ΤΑΞΙΔΙΑ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΗΣ ΦΑΝΤΑΣΙΑΣ

Ακόμη και τώρα που #ΜένουμεΣπίτι, μπορούμε, με τη βοήθεια της λογοτεχνίας, του κινηματογράφου και της τηλεόρασης, να δραπετεύσουμε και να εξερευνήσουμε μέρη που (κυριολεκτικά) δεν υπάρχουν!

ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΑ ΒΙΔΟ

«Η Αλίκη είχε πια βαρεθεί να κάθεται άπραγη στην όχθη δίπλα στην αδελφή της. (...) Ξαφνικά ένα Ασπρο Κουνέλι με ροζ μάτι πέρασε δίπλα της τρέχοντας. Αυτό δεν ήταν κάτι αξιοσημείωτο, κι η Αλίκη ούτε που παραξενεύτηκε όταν άκουσε το κουνέλι να μονολογεί: Ω Θεέ μου! Ω Θεέ μου! Έχω καθυστερήσει πολύ! (Όταν το Ξανσκέφτηκε αργότερα, της πέρασε από το μυαλό πως θα 'πρεπε να είχε Ξαφνιαστεί, όμως εκείνη τη στιγμή όλα της φάνηκαν τελείως φυσιικά). Ομως, όταν πια το κουνέλι έβγαλε κι ένα ρολόι μέσα από την τσέπη του γλέκου του, κοίταξε την ώρα και Ξανάρχισε να τρέχει, η Αλίκη πετάχτηκε πάνω, γιατί σκέφτηκε αστραπιαία πως δεν είχε δει ποτέ της κουνέλι με τσέπη γλέκου, και μάλιστα να βγαίνει από εκεί μέσα ένα ρολόι, και Ξαναμμένη από περιέργεια, πέρασε το λιβάδι τρέχοντας πίσω του, και μόλις που πρόλαβε να το δει να χώνεται σε ένα τεράστιο λαγούμι κάτω από τον φράχτη. Χωρίς να χάσει λεπτό, χώθηκε κι αυτή μέσα και δεν συλλογίστηκε ούτε στιγμή πώς στην ευχή θα Ξανάβγαине».

Αν για την έφηβη ηρώι-
δα του Λιούις Κάρολ ήταν
αρκετό το πέρασμα μέσα
από μια κουνελότρυπα για
να φτάσει στη Χώρα των
Θαυμάτων και να ζήσει το
ταξίδι-περιπέτεια της ζω-
ής της στο κλασικό μυθι-
στόρημα «Η Αλίκη στη χώ-
ρα των θαυμάτων», τα δικά
μας μακρινά ταξίδια προ-
ϋέθεταν τη χρήση αερο-
πλάνου. Πόσοι, αλήθεια,
από εμάς δεν είδαν τα σχέ-
διά τους για εξορμήσεις στα
τέσσερα σημεία της Γης να
ματαιώνονται με την καθή-
λωση των αεροσκαφών λό-

γω κορωνοϊού! Και πόσο μεγάλη απογοήτευση πήραμε όσοι αναγκαστήκαμε να ακυρώσουμε ή να μεταθέσουμε προς ένα αβέβαιο μέλλον τα εισιτήρια που είχαμε ήδη πληρώσει και τα δωμάτια ξενοδοχείων που είχαμε κλείσει! Ομως, ακόμη και αν αυτή τη δύσκολη περίοδο οι συγκοινωνίες υπολείπονται ή δεν λειτουργούν καθόλου, υπάρχουν πάντα...

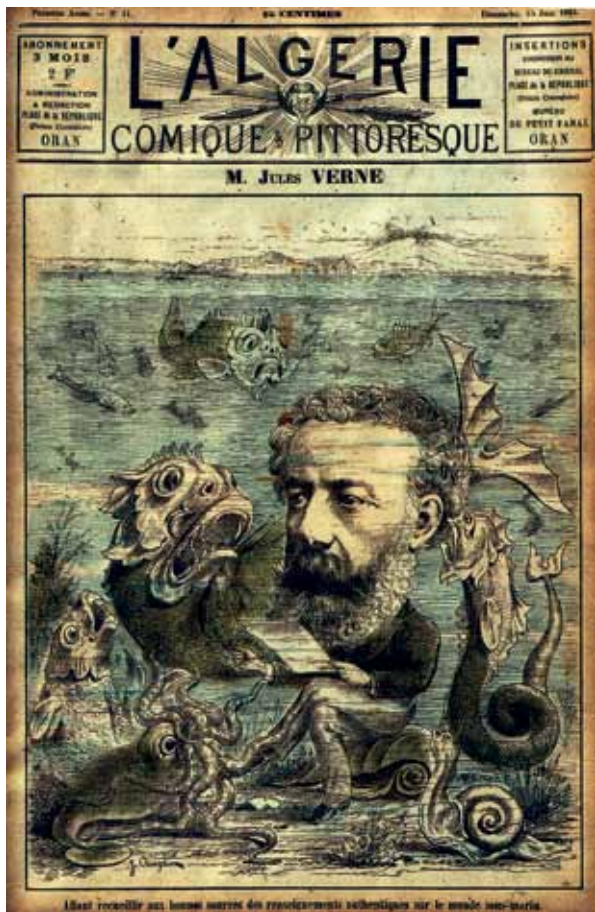
σπικούς προορισμούς ταξιδεύουμε κι εμείς, με τη βοήθεια της λογοτεχνίας, του κινηματογράφου, της τηλεόρασης και των κόμικς, για να διασκεδάσουμε λίγο τον εγκλεισμό μας. Περιμένοντας φυσικά την εποχή που θα ξαναφτιάξουμε τη βαλίτσα και θα ξαναδέσουμε τη ζώνη του καθίσματος μας ακούγοντας με χαρά τον πιλότο να λέει «cabin crew, prepare for take off».

Ιούλιος Βερν:
Ο πατέρας
της επιστημονικής
φαντασίας

Έχουν περάσει πάνω από εκατόν πενήντα χρόνια από τη στιγμή που η Αλίκη άνευ αλεξιπτώτου «βρέθηκε να πέφτει σε κάτι που έμοιαζε μ' ένα πολύ βαθύ πηγάδι». Για να καταλήξει σε μία από τις διασημότερες φα-

Εξώφυλλο του περιοδικού «L'Algérie», το 1884, με τον Ιούλιο Βερν και μερικά από τα αξιοπερίεργα πλάσματα των έργων του να τον περιστοιχίζουν.

Η Τζούντι Γκάρλαντ
ως Ντόροθι μέσα
στο παραμυθένιο
σκηνικό του
κινηματογραφικού
«Μάγου του Οζ»
(1939).





ΑΠΟ ΤΗ
ΜΑΡΙΛΕΝΑ ΑΣΤΡΑΠΕΛΛΟΥ

Στη μεγάλη αίθουσα ο φωτισμός ήταν χαμηλωμένος, αλλά ένα αχνό γαλάζιο φως, μαζί με την κίτρινη θαμπάδα που εξέπεμπε το έργο «Saint Eleftherios» (1989) του Στίβεν Αντωνάκου, σε άφηναν να διακρίνεις τις μορφές και τις εικόνες στους πίνακες που κρέμονταν στους τοίχους. Ήταν ένας τρόπος να δεις και να βιώσεις την έκθεση «Black & Blue» στον εκθεσιακό χώρο του Fougaro Art Center στο Ναύπλιο (www.fougaro.gr), στη λεγόμενη «blue hour», μία ώρα δηλαδή προτού εκπνεύσει το ωράριο λειτουργίας της. Περισσότερα από 150 έργα τέχνης από 75 καλλιτέχνες, Έλληνες και Ξένους, από τη Μαρίνα Αμπράμοβιτς και τον Ρόμπερτ Μέιπλθορν μέχρι τον Μάκη Θεοφυλακτόπουλο και τον Αλέξανδρο Ψυχούλη, με συνδυαστικό ιστό τους τη χρωματική παλέτα της επιφάνειάς τους αλλά και το γούστο και κριτήριο της γυναίκας που τα αγάπησε και θέλησε να τα αποκτήσει. Κοινώς ήταν όλα

έργα από τη συλλογή της Φλωρίκας Π. Κυριακοπούλου, της εικαστικού, πρώην δημοσιογράφου, επιχειρηματία και μέλους της γνωστής οικογένειας βιομηχάνων με τη φιλανθρωπική δράση. Αυτή ήταν η πρώτη μεγάλη παρουσίαση της συλλογής στο Ναύπλιο και, όπως συμβαίνει συχνά με τις εκθέσεις που διοργανώνονται περίπου κάθε τρεις μήνες στο Φουγάρο και αντλούν υλικό από την FKP Collection, δεν περιοριζόταν μόνο στον εκθεσιακό χώρο αλλά απλωνόταν σε επτά διαφορετικές «γωνιές» του Φουγάρου, από το Cafébistrot και τους χώρους των εργαστηρίων μέχρι την εντυπωσιακή βιβλιοθήκη. Η επιμέλεια ανήκε στην ίδια την Κυριακοπούλου. Αλλωστε, αυτό το τόσο ιδιαίτερο κέντρο τέχνης

ΤΕΧΝΕΣ ΣΤΟ ΦΟΥΓΑΡΟ

Το Fougaro, έργο ζωής της Φλωρίκας Π. Κυριακοπούλου, είναι ένα σημαντικό κέντρο τέχνης για το Ναύπλιο αλλά και όχι μόνο.



Γενική άποψη του αύλειου χώρου του Φουγάρου. Στο βάθος διακρίνονται η βιβλιοθήκη και ο χώρος όπου διεξάγονται τα εκπαιδευτικά προγράμματα.

που βρίσκεται στην ομορφότερη πόλη της Ελλάδας είναι δικό της δημιούργημα, απ' άκρη σε άκρη του. «Δεν μπορεί κανείς να αντιληφθεί το Φουγάρο έξω από την προσωπικότητά της» σχολίαζε ο γνωστός ζωγράφος Μανώλης Χάρος (προτού έρθει η πανδημία κορωνοϊού στις ζωές μας και τις αλλάξει άρδην, όπως βέβαια και τη λειτουργία του Φουγάρου). Ο Μανώλης Χάρος ήταν διευθυντής πολιτισμού του Fougaro Art Center και υπεύθυνος για τον κεντρικό προγραμματισμό των εκθέσεων, αν και όπως διευκρίνιζε ο ρόλος του ήταν περισσότερο συμβουλευτικός παρά διευθυντικός. «Προσωπικά, επέμεινα πολύ στη διοργάνωση εκθέσεων με έργα της συλλογής όπως η πιο πρόσφα-

τη «Black & Blue», γιατί το μεγάλο κεφάλαιο όλης της ιστορίας είναι η συλλογή της Κυριακοπούλου» εξηγούσε. Ο Μανώλης Χάρος ήταν εκεί όταν άρχισε να δημιουργείται στη δεκαετία του '80. Ένα έργο του ήταν από τα πρώτα που αγόρασε η Φλωρίκα Κυριακοπούλου. Σήμερα αριθμεί περί τα 3.000 έργα και περιλαμβάνει άλλα τόσα αντικείμενα (έπιπλα, τεχνήματα κ.ά.), ενώ εμπλουτίζεται διαρκώς με τα μεγάλα αλλά και τα λιγότερο γνωστά ονόματα καλλιτεχνών που «μιλούν» στην καρδιά της. Πράγμα που σημαίνει ότι στη συλλογή κυριαρχεί ένας μεγάλος όγκος δουλειάς της γνωστής και μη εξαιρετέας Λήδας Παπακωνσταντίνου, αλλά συναντά κανείς και το έργο ταλαντούχων αλλά λιγότερο γνωστών καλλιτεχνών όπως η Ελένη Γκλίνου ή η Σόλβεϊ Κέλερ.

Διευθυντής της συλλογής είναι ο Αλέξανδρος Στάνας, γενικός διευθυντής του Φουγάρου μέχρι το 2016. «Ο χαρακτήρας της συλλογής διαμορφώνεται από την προσωπική ματιά της εικαστικού Κυριακοπούλου, η οποία φέρνει κοντά της πράγματα που αγαπάει. Όχι μόνο τα εικαστικά έργα αλλά και πολλά χρηστικά αντικείμενα, καθώς και αντικείμενα ασιατικής και αφρικανικής τέχνης» εξηγεί. Μέρος της συλλογής μπορεί να δει κανείς και στην Αθήνα, στο Fougaro Athens 14 στην Κάτω Κηφισιά το οποίο άνοιξε το 2018. Εκεί παρουσιάζονται έργα μέσα από περιοδικές εκθέσεις όπως η τωρινή παρουσίαση της δουλειάς των Σόνια βον Εσλε, Χέρμπερτ Μέλερ και Αλέξη Σαρρηγεωργίου.

Ένα κέντρο τέχνης για την περικφέρεια

Όμως αυτό που έχει μεγαλύτερη σημασία είναι να εστιάσει κανείς στην περίπτωση του Fougaro Art Center στο Ναύπλιο. «Το Φουγάρο είναι αξιοθέατο που αφορά τη σύγχρονη τέχνη, κάτι που είναι ιδιαίτερα σημαντικό και έχει





● Το έργο «Saint Eleftherios» (1989) του Στίβεν Αντωνάκου στη διάρκεια της λεγόμενης «blue hour», στο πλαίσιο της έκθεσης «Black & Blue» του περασμένου χειμώνα.